

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VIII. évfolyam.

FIUME, kedd 1911. november 7.

257. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Viola dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . . . 24 kor.   Negyedévre . . . . . 6 kor.
Félévre . . . . . 12 kor.   Egy hónapra . . . . . 2 kor.

Egyes szám ára helyben 6 fillér.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Tengeri halászatunk védelme.

Írta: Massanak Gábor dr.

a „Nekton” halászati és halértékesítő társaság
társulajdonosa.

Fiume, nov. 6.

Az élelmiszerek és főleg a husnak óriási megdrágulása szükségképpen kell, hogy ráterelje a figyelmet a tengerre, erre a kifogyhatatlan éléskamrára. Rá fogja terelni még nálunk is és a lóhussal, házinyultenyéztéssel stb. végzett, többé-kevésbé sikeres kísérletek után mégis csak megfogjuk látni azt a kincsset, a melyet nekünk a tenger nevel, a melyet sem tenyészteni, sem etetni nem kell, a melyeknek nem kellene legelő és nem árt meg a takarmányhiány: a tengeri halat.

Külföldön a tengeri hal már csaknem mindenütt nélkülözhetetlen fogyasztási cikk. Az egyes államok milliókat áldoznak tengeri halászatuk fejlesztésére és az egyes városok a saját hatáskörükben megtesznek mindent, hogy a tengeri halat a népek könnyen hozzáférhetővé tegyék. Így például a német városok — a szárazföldiek — egymásután építik a halcsarnokokat, nagy kedvezményekkel teszik lehetővé, hogy ilyenek épüljenek. Mi jajgatunk és tüntetünk a husdrágaság ellen, de hogy ezen a halfogyasztás megkönnyítésével

„A Tengerpart” tárcája.

Ruhák.

Cléville, első reggelen, midőn a tengeri fürdőbe megérkezett, észrevett egy feltűnően szép leányt, aki őt nézte. Kacéran, ügyesen, nem feltűnően és mégis észrevehetően.

S Cléville ezt gondolta:

— Ez a kicsike éppen nekem való.

Cléville, dacára sovány jóvedelmének, hódítóan elegáns fiu volt. Páris első szabója, susztere és divatárusa öltöztette. Rajongott a szép öltözékekért, csakugy, mint amint valaki a művészetért rajonghat.

Nyakkendői kiválasztásában tökéletes művészetet fejtett ki s reggelenként egy teljes órát töltött el tükre előtt. És hála szabójának, igazán hódító fiu volt. A nőekkel csak futó, pár napos viszonyokat kötött. Az öltözködés volt élete nagy szenvedélye.

A tengeri fürdőben megismerte hát a szép Berthe-et.

Vannak olyan teremtesek, akik egyszerre belépnek életünkbe és megváltoztatják szokásainkat, izléstünket, mindent... S ösztönszerűleg, tudatlanul engedelmessé válnak.

E végzetes találkozásokat előre nem sejtjük, ezért mindig óvakodni kellene e nőktől. Talán ez vagy amaz, aki előttünk elhalad, akire rátekinünk. A férfi mindig hasonló egy küssé a párducvadászhoz, akit egy nap felfal a csákmánya.

Cléville a szeretője lett Berthe-nek, aki szép volt és érzéki, olyan, mint sok más.

— Két hétig fog tartani a viszony — gondolta Cléville.

De két hét multán úgy vélte, Berthe igen

és elterjesztésével segítsünk, még meg se kíséreltük.

Nálunk Magyarország ennek egy speciális oka van. Honnan, honnan nem, de elterjedt az a nézet, hogy az Adriában nincs hal. A legszomorubb, hogy ez a nézet épp a mértékadó körökből kelt szárnyra. Nem kutatom most ennek a tévhitnek az eredetét, csak konstátálom a tényt, hogy ez fennáll és hogy — természetesen — minden halászati kérdés ennek alapján intéztetik el. Hogy ez az elintézés nem olyan, mint valami elsőrendű fontosságú kérdésé, az ezek után megint csak természetes.

Azt hiszem nagyrészt a hatóságok nem-törődőmsége is az oka annak, hogy számbavehető tengeri halászatunk még ezidőszertig nincsen. Budapestre és egyáltalában belföldre a magyar tengerből hal nem jut és ami hal ott mégis fogyasztásra kerül, kizárólag az Északi-tengerből származik. Ebből se valami nagy a fogyasztásunk, mert iz dolgában az észak tengeri hal maradványai az adriai mögött és közönségünk ezért nem is tudta azt megszokni.

Az Adrián a halászatot ma csaknem kizárólag az olaszok — chioggiaiak — üzik. Ezek élve a jogokkal, a melyeket a görzi klauzula biztosított nekik, minden ősszel megjelennek vizein-

kellemessé teszi a szünidejét. Kár volna más nővel kezdeni.

Hát együtt maradtak. Sőt Berthe kívánságára kiköltöztek a szállodából és Cléville egy kacér kis tengerparti villát bérelt. Itt szabadabban lesznek.

Együtt tértek vissza Párisba. Berthe egész természetes módon Clévillehez költözött, ott is maradt. Ugyilátszott, nagyon szereti s egyre ezt ismételte:

— Milyen sikkes vagy, édes. Egy férfi sem tud úgy öltözködni, mint te.

Ő kötötte meg a nyakkendőit. Éles szemmel a legkisebb pelyhet is meglátta a remekül vasalt kabátban.

S egy napon megjegyezte:

— Szegényedre válok. Nincs semmim, a mit felvegyek, ha veled megyek.

Clévilének hát kosztümöket és estélyi ruhákat kellett fizetnie s ez erősen belevágott szerény budgetjébe.

Berthe egy napon ismét megjegyezte:

— A te korodban szegény ilyen lustán tölteni a napot. Dolgoznod kellene. Amit kerestél, azzal, amid van, éppen elég volna és boldogok volnánk, szívem.

Cléville irtózott a munkától. Amije volt abból egyedül pompásan megélhetett volna. De Berthe nagy szerette s félt, hogy elveszíti, az ő kedvéért tehát állást foglalt egy hivatalban.

Órákon át ült az akták mellett s kifogástalan kabátja ujjai s a pompásan vasalt nadrág térde bizony megtört, meg is kopott küssé. Ezek a kis elegánciai hibák fájdalommal töltötték el. Gyakran ismételte Berthenek.

— Milyen kár ezeket a drága ruhákat így tönkretenni.

— Igaz. Te nagyon is drágán öltözködöl.

ken festői bárkákkal és itt halásznak tavaszig. Néhol, főleg az osztrák szigeteken egy-egy ilyen olasz halászcsoport meg is telepedett és régi mesterségét most már mint osztrák honos folytatja.

Ezekon kívül még Veglja város lakosai úznak számbavehető halászatot, körülbelül tíz pár, kisebbfajta bárkával. Mindezek fenékjáró hálókkal dolgoznak és nagyobb mennyiségű halat csakis ezek fognak.

A magyar partokon a halászatnak ezt a módját a legutóbbi időkig egyáltalában nem üzték a lakosok. Horoggal, parti hálókkal dolgoznak ugyan ezek is, de ezeknek a hozadéka alig több, mint a mennyit az illető parti közösségek maguk elfogyasztanak.

Meglehetősen elterjedt azonban vizeinken a tinhalászat. Ez a hal nyáron és főleg ősszel nagy rajokban jelenik meg vizeinkben és bár husa vörös, a tengerparton mindenütt óriási keresletnek örvend. Oka ennek az, hogy nagy mennyiségben kerül a piacra és bár nem tartozik a legolcsóbb halak közé, husa nagyon szapora és így tulajdonképpen mégse drága. A belföldön, — érte ezalatt Magyarországot — frissiben egyáltalában nem kerül fogyasztásra, legfeljebb mint drága konzerv.

A halászatnak mindegyik fajtáját a legprimitív módon üzik ez idő szerint a fent-

Éppen ilyen jól öltözködhetnél, ha kész ruhákat vásárolnál.

— Oh, Berthe...

— Igen, igen, biztosítok. Ime az utolsó szabószámlád is kétszáz frank. A konfekcióban legalább kétszázat megtakaríthatsz belőle. S ebből megveheted nekem azt a kis szürke selyemruhát, amit tegnap láttunk...

Cléville tehát konfekcióból öltözködött. Elhanyagolta elegánciáját. S Berthe egyre ezt ismételte:

— Nincs ostobább, mint az olyan férfi, aki a divatlapból látszik kivágya.

De ő, a kicsike, egyre elegansabbá vált. Clévillet eleinte feszélyezte elhanyagolt elegánciája barátai előtt, küönösen a kis ostoba Etlot vikomt előtt, aki valóban széditő elegánciával öltözködött. S még udvarolt is küssé Berthe-nek.

Cléville meg is jegyezte a kedvesének a kis vikomtra:

— Nincs ostobább, mint az olyan férfi, aki a divatlapból látszik kivágya. Mint ez a buta Etlot!

De Berthe csipősen felelte:

— Nem találok...

Cléville nemsokára fizetésemelésben részesült. Boldog volt, hogy többet dolgozhat és még jobban kielégítheti kis Berthe-je szépségeit.

Sokszor gondolta:

— Hogy is tölthettem el éveket a ruháimmal. Milyen ostoba az ember, ha fiatal!

Berthe furcsa mosolygással méltányolta ezt.

S egy napon tovatűnt a kis Etlot vikomttal, hogy többé vissza ne térjen.

K. Wollheim dr.-né Zomborból 30 koronát. Az adományokért az egyet hálás köszönetmond.

A Magyar Kör választmányi ülése. A Fiumei Magyar Kör holnap, kedden este 9 órakor tartja a dohánygyör mögötti volt Minach-villában levő körhelyiségében folyó havi rendes választmányi ülést, melyre a választmányi tagok ezuton is meghívotnak.

Prodám Guido bravurja. Szombaton elélt a szép, tiszta, őszi időben egy karcsu monoplán tűnt fel az országház és Duna főpartján. A levegő vakmerő utasa Prodám Guido fiumei szül. gyógyszerész volt, kinek kísérletezéseiről már többször hírt adtunk. A kitaró, szorgalmas aviatikus atyja, Prodám János fiumei gyógyszerész és rappresentante akarata ellenére már hónapok óta kísérletez a rákosi repülőtéren egy Horváth tanár által konstruált monoplánnal. Szombati utjára kevéssel 12 után indult el Prodám s nagy kerülőt téve a város fölött, baj nélkül érkezett vissza barátai közé, akik a repülőtéren aggódva várták és sikeréhez melegen üdvözölték.

Prodám Guidó szombaton reggel kilenc órakor jelentette az Aero-Clubnak, hogy délután szándékozik a tervezett utat berepülni.

Néhány perccel 12 óra előtt Prodám próbaképpen a telep hátulsó részére repült s látta, hogy a 35 lóerejű Daimler-motor kifogástalanul működik, a telep hátsó végétől elindulva, a telepet végigrepülte. A telep hátsó végénél, ahol már 50 méter magasan repült, hirtelen jobbra irányította gépét s nyílegyenesen állandó emelkedésben tűnt el Újpest irányában.

Az indulás ideje 12 óra 1 perc. A következő percekben már Újpestről jelentették az Aero-Club rákosi telefonállomásának, hogy a város felett mintegy 200 méter magasan egy aeroplánt láttak a Duna felé kanyarodni. Tizenkét óra 10 perckor az összekötő hid mellett lévő gyártelepről jelentették, hogy egy aeroplán Rákosi irányában repül és két perccel utóbb a repülőgép a telep felső vége mellett, erős ködben a sineken túl a bolgár földet is szállt. Az egész repülés 12 percig tartott, ami a magyar konstrukciójú gépnek eddig kétségtelenül a legszebb eredménye.

Városi bizottságok ülése. A pénzügyi bizottság ma, hétfőn este ülést tartanak a városházán.

A »Fedora« első előadásai. Szombaton este a Comunáleban Giordano »Fedora« operája került színre premierben, mely alkalommal a színház zsufolásig megtelt előkelő közönséggel. Victorien Sardou, francia író drámájáról van szó, melyet Colautti Arturo alakított át zenei követelményeknek megfelelő változtatásokkal drámai dalművé. A darab szövegét olvasóink ugyis ismerik, ehelyütt csak az előadásról akarunk egyet-mást elmondani.

Az olasz színművészek ezuttal is derekasan kitették magukért s meglepedéssel konstátáljuk, hogy a főszereplők mindegyike jó alakítást nyújtott s a darabot ennél fogva jó előadásban láttuk. Nagyon hozzájárult ezen sikerhez a hatásos, szép motívum, drámai fejleményeket jól kifejező s azokhoz simuló lágy zene s azon körülmény is, hogy maga a darab nem tulságosan nagy követelményeket ró az előadókra, mint például a Butterflyben. Collaret kiasszony Fedora hercegnő megszemélyesítője ismételtelen tanujelét adta zenei tudásának és képzettségének. E széphanu énekesnő kiváló nyújtott s szerepének lágy, simulékony dalait, valamint a legnagyobb fortissimokat is egyaránt kellő hatással tudta érvényre juttatni. Loris szerepében volt Massa tenorista. E szerep inkább neki való, mint Pinkertoné, Butterflyben, játéka is

sokkal meggyőzőbb e darabban. De Sirix szerepében meglehetősen jó volt Rossi.

Az összejátékról csak dicséreteset mondhatunk, nemkülönben a díszletek izléses kiállításáról. A zenekar játéka Cantoni mestert dicséri. A szereplőknek ugy a szombati, mint a vasárnap: est folyamán sok megérdemelt tapsban volt részük.

Abbázia vendégei. A szomszédos Abbázia fürdő- és üdülőhelyet 1911 január 1-étől november 1-éig összesen 37.316 fürdővendég és 5614 átutazó, tehát összesen 42.290 idegen látogatta meg. Október 26-tól november 1-ig 331 vendég látogatta meg a fürdőhelyet. Nov. 1-án 1469-an üdültek Abbaziában.

Menetrendváltás. A Fiume-Abbazia közt közlekedő omnibus-vonalon a Magyar-Horvát teng. gőzh. r. t. november hó 6-tól kezdve a következő menetrendet lépteti életbe: Indulás Fiuméből d. e. 9.30 és 10.30-kor, d. u. 2.30 és 4.30-kor.

Indulás Abbaziából d. e. 10.30 és d. u. 12.30, 3.30 és 5.30-kor.

Az állami tisztviselők drágasági pótléka. A Tengerparti Állami Tisztviselők Egyesülete szombaton este rendkívüli választmányi ülést tartott, a melyen Wickenburg István gróf elnök akadályoztatása következtében Nádory István kir. mérnök, az egyesület titkára elnökölt. A választmányi ülésen elhatározták, hogy a drágasági pótlék ügyében megindult országos mozgalomhoz a fiumei állami tisztviselők is csatlakoznak s a november 12-én Budapesten tartandó országos gyűléshez a következő táviratot küldik:

„A Tengerparti Állami Tisztviselők Egyesülete üdvözlét küldi az állami tisztviselők egybegyűlt képviselőinek. Jogos mozgalmához csatlakozik s azon reményének ad kifejezést, hogy azt siker fogja koronázni.“

Az elhallgatott büntetések. Vuletics Tamás napszámot a törvényszék régebben lopás vétségéért és közszemérem elleni vétségéért két havi fogházra ítélte. Vuletics a büntetését kitöltötte, a törvényszék azonban időközben megtudta, hogy a napszámot lopásért már kétszer volt büntetve. Ezért az előbbi ítéletet hatályon kívül helyezték s ma lopás büntetvéért és közszemérem elleni vétségéért három hónapi fogházra ítéltek Vuleticset, akinek büntetéséből 1 hó és 13 napot kitöltöttek vettek.

Tripoliszi menekültek Fiumében. Az »Adria« tengerhajózási társaság »Tisza« gőzöse vasárnap délelőtt tizenegy órakor Nápolyból Fiuméba érkezett. A hajó kétszázhetven tripoliszi török alattvalót hozott magával, akiknek egy része a háboru kitörése után olasz hadifogságba jutott, vagy pedig elmenekült a háboru borzalmai elől. A törökök közt van Benghasi volt török kormányzója is. Feltűnő nagy számban érkeztek a mohamedán nők is, akik sűrűn lefátyolozva sétáltak a városban s viselkedésükkel mindenütt élénk feltűnést keltettek. A törökök a mai nap folyamán több csoportban Belgrádon át Törökországba utaztak.

Nikolaki effendi fiumei török főkonzul, Murat Janat bey bengazi-i alkormányzó, Rehad Jusuf tábornok és Kardri Muffi Narim Jaracs bey liszteletére tegnap este ebédet adott. A Fiuméba érkezett 140 török nő ma este folytatja útját Szalonikibe.

Eltűnt fiu. Vukovich Klára buccari-i asszony tegnapelőtt 10 éves fiával és 7 éves leányával Fiuméba jött. Az óvárosban az asszony cipőt akart vásárolni s a kisleánnyal bement az üzletbe, a fiut pedig az utcán hagyta. Amikor néhány perc múlva kijött, a fiut sehol sem találta. Minden keresése hiábavalónak bizonyult s ekkor bejelentette az eltűnést a rendőrségnek.

Ismét baleset tolatás közben. Szombaton este több vasuti munkás teherkocsikat tolatott a Rudolff-molón. Közöttük volt Stanis-

sek Gábor 51 éves munkás is, aki a tolatás közben két ütköző közé került. Társai szerencsére észrevették a balesetet s megállították a tolatott kocsit. Stanisek a jobb lábán súlyos zuzódásokat szenvedett.

Stanisek Gábor 51 éves hidalmási születésű napszámos vasárnap este a városi köz-korházba sérüléseibe behalt. Kevéssel halála előtt Lengyel Kamill rendőrfogalmazó kihallgatta, mely alkalommal a szerencsétlen ember elmondta, hogy két waggon tolatása közben félméternyi úr támadt s ő ily módon került az ütközők közé.

A Magyar Kör felavató estéje. A Fiumei Magyar Kör szombaton este avatta fel a volt Minach-villában levő új körhelyiségeit. Ez alkalommal a kör választmánya számos tag bevonásával társasvacsorát rendezett, melyet tánc követett. A sikerült mulatság, melyhez a kör saját nyolctagu zenekara szolgáltatja a talp alá valót, hajnali fél öt órakor ért véget.

Elitelt tolvajok. Hervatin Márián 24 éves fiatalember két héttel ezelőtt betört Staré Ferenc istállójába, honnan 180 korona értékű tárgyat vitt el. A törvényszék a ma délelőtti tárgyaláson Hervatint egy hónapi elzárásra ítélte. Glanz Mihályt lopásért kéthavi fogházra ítélték.

A férjétől akart szabadulni. A rendőrség vasárnap letartóztatta Cernkovics Mátyásné muntlicsi asszonyt, aki hamis utlevéllel Amerikába akart kivándorolni. A rendőrségen az asszony bevallotta, hogy a férje rosszul bánt vele s ezért szabadulni akart tőle. Kihágásért elzárásra ítélték s azután illetőségi helyére toloncolják.

A »Hegedüs Sándor« javítása. Az Ungaro-Croata »Hegedüs Sándor« gőzöst szombaton a bergudii dokkban helyezték el, hol kisebb javítási munkákat végeznek rajta. Egy-két nap múlva befejezik a munkálatokat. A gőzöst a »Dániel Ernő« fogja helyettesíteni velencei járataiban.

A forró mészbe esett. Tegnapelőtt délután könnyen végzetessé válható súlyos baleset érte Urban Ferenc 9 éves fiut. A Plasse San Nicolón épülő egyik ház körül játszadozott s egy forró mésszel telt széles árok-nál állt, miközben eddig még ki nem derített okból, beleesett a meszes gödörbe. Kiáltásaira több közműves sietett oda s kihúzták a forró mészből. A szerencsétlenül járt fiut a kórházba vitték. Megállapították, hogy súlyos égési sebeket szenvedett.

Okos asszonyoknak és leányoknak.

Az okos nő szépítőszerei megválasztásában igen óvatos legyen! Elsősorban is vigyázzon a crème használatánál, nehogy késő vénségére arcának fonnyadásával, szépsége korai hervadásával fizessen ifjúkori könnyelműségéért.

Legujabban Alexandre Dufour nagy-hírű párisi vegyésznek hosszas chemiai és kozmetikai kísérletezések alapján sikerült egy oly arc-crème-t összeállítania, amely csupán az arcbőrre előnyös anyagokat tartalmaz.

A Grand Fayence-crème — ez az új crème neve — egyszeriben megszüntet minden szépséghibát, az arcbőrt mérsékesen széppé, vakítóan fehérré, bársonyosan puhává és fiatalos üdévé varázsolja.

Naponta Fayence-crém mel való masszázsa legideálisabb szépségápolás; az arcbőr sohasem lesz ráncos a meglevő ráncok kisimulnak s az arc friss és ruganyos lesz.

A Fayence-crém mel való masszázsa női szépséget állandósítja az arcráncosodást, petyhüdedést, szóval öregedést évtizedekre kitolja.

Grand Fayence-crème nappali használatra 3.— kor., éjjeli használatra 3.— kor. Hozzávaló a Grand Fayence-szappan 1.50 K. Városunkban mindenütt kapható.

— **A soffőr privátszórakozása.** Lehmann Ottó fogorvos a rendőrségen szombaton este jelentést tett a rendőrségen, hogy a Via Ciotlán levő garázsából eltűnt négyezer K értékű, Laurin & Clement-rendszerű automobilja. A rendőrség nyomozást indított s ennek során megtudta, hogy Lehmann soffőre sokszor még éjjel is használja az automobil, a mikor gazdája tudta nélkül kirándulásokat tesz barátaival. A nyomozás közben érkezett a rendőrségre a jelentés, hogy Susákon a soffőr az éjszakai járatban az automobilt nekivezette egy kőfalnak s a gépkocsi erősen megrongálódott. Az automobil Lehmann tulajdonaként ismertefel, a soffőr azonban a büntetéstől való félelemben elmenekült. A rendőrség most keresi.

— **Lopás a Deltán.** Az éjszaka ismeretlen tettesek feltörték Biondics Ferenc italkiméző Deltán levő bódéját s onnan kétszáz korona értékű likőrt és egyéb italokat loptak el. A susáki csendőrség nyomozza a tetteseket.

— **A hét fertőző betegségei.** A városi tisztifőorvos jelentése szerint október 30-ától november 5-ig Fiume város területén 1 himlő és 3 hastífuszmegebetegedés történt. A környékről behozott betegek közül Zametből és Brinje-Zenggből 1—1 trachomást, Susákról és Castuáról pedig 1—1 hastífuszos beteget hoztak.

— **Az abbaziai Szegő-szanatóriumba** a múlt hét folyamán a következő vendégek érkeztek:

Mohácsy Lajos jegyző, Ohmann Amália urnő Bécsből; Bergmann Olga magánzónó Komáromból; Heisler Ignác kereskedő Budapestről; Katona Gábor dr. orvos neje; Szlovák Jenő mérnök özvegye Szarvasról.

x **Tények bizonyítanak.** A Bankó Bank r. t. eddigi nagy sikereiről mi beszélhetne világosabban, mint a rövid idő alatt kifizetett nagy nyereségek hosszú láncolata! Csak eddig már egy 602.000, két 100.000, egy 90.000, egy 80.000, egy 70.000, három 60.000, öt 50.000, négy 40.000, öt 30.000, stb. stb. nagy nyereségeket fizettek ki. Ne mulassza el tehát senki, aki nyerni akar, sorsjegyet a már folyó hó 16-án kezdődő új osztályosorszájára azonnal Bankó Bank r. t., Budapest, Andrassy-ut 60 rendelni, mert **Bankó sorsjegy bankó.**

Távirat ◀▶ Telefon

A képviselőház ülése.

Kossuth Ferenc sürgős indítványa.

BUDAPEST, nov. 6. Zsufolt karzatok és padsorok mellett rendkívüli nagy figyelem közepette a képviselőház mai ülését Kabos Ferenc alelnök nyitotta meg. Az elnöki bejelentések után Kossuth sürgős indítványt terjeszt elő, egy huszonnégytagú parlamenti bizottság kiküldését indítványozva. A bizottság fele a parlamenti többségből, a másik fele az ellenzéki pártokból lenne választandó s az iránt kellene tárgyalásokat indítania, miképen lehet a parlamenti békét helyreállítani.

Ez után az elnök bemutatja a Kuria átiratait Jaross Vilmos és Benyovszky Sándor gróf mandátumaira nézve.

Több kérvény bemutatása után az elnöki javaslatokkal szemben Ábrahám Dezső különindítványt nyújtott be, mire az ellenzék névszerinti szavazást s annak holnapra halasztását kéri.

Napirend szerint következtek ezután a mára kilüszött névszerinti szavazások.

Khuen nyilatkozata.

BUDAPEST, nov. 6. A nemzeti munkapártban vasárnap este Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök a párt összes tagjai jelenlétében fontos nyilatkozatot tett. Az izgalmas eszmecsere közepette a miniszterelnök kijelentette, hogy egy idő óta mindenféle megoldási módokat kerestek már arra nézve, miként lehetne a parlament nor-

mális tanácskozási rendjét biztosítani. Ezek a módok meghiusultak s minden együttes közreműködés kudarcot vallott. Az utolsó percben újabb proposíciókkal lépett elő, melyeket megfontolás tárgyává tettek, de nem lehetett őket elfogadni. Bár szeretett volna a békés megoldás útjára lépni, azonban ez nem sikerült s így — folytatta Khuen — *nem riadhatok vissza oly eszközök igénybevételeitől, melyek sikerre fognak vezetni. Mi szabadok vagyunk és mint minden más pártnak, szabadok az eszközeink is.*

A béke meghiusulása.

BUDAPEST, nov. 6. A békés megoldás lehetősége iránt vasárnap délelőtt volt az utolsó tanácskozás. Berzeviczy Albert képviselőházi elnök szobájában megjelent a két alelnök, Návay Lajos és Kabos Ferenc s rábeszélési igyekeztek Berzeviczyt, hogy álljon el lemondó szándékától s maradjon meg az elnöki székben. Berzeviczy azonban hajthatatlan maradt. Erre Návay háromnegyed tizenkettőkor eltávozott, Kabos Ferenc pedig Justh Gyulához ment. Justh elmondotta, hogy ragaszkodik a választójog mielőbbi életbeléptetéséhez, mire Kabos kijelentette, hogy ily alapon nem lehet tárgyalni. Ezzel a békés megegyezés végleg meghiusult.

Délben a miniszterelnöki palotában megjelentek a kormány tagjai és a munkapárt vezető politikusai. Kabos Ferenc jelentést tett a béketárgyalások meghiusulásáról. Az értekezleten megállapodtak abban, hogy mivel az ellenzékkel nem sikerült a parlament munkarendjét fenntartani, olyan eszközökhöz kell nyulni, amelyeket az ország érdeke okvetlen megkövetel.

Berzeviczy lemondása.

BUDAPEST nov. 6. A képviselőház holnapi ülésén Návay Lajos alelnök fel fogja olvasni Berzeviczy Albert házelnök levelét, melyben az elnökségről való lemondását az alelnököknek tudomására hozta. A levél felolvasása után Berzeviczy fel fog szólni és kijelenti, hogy az ellenzéki pártoknak a házszabályokkal való visszaélése kényszerítette a lemondásra.

A véderőjavaslatok ellen.

TEMESVÁR, nov. 6. Temesvár polgársága vasárnap délelőtt népgyűlést tartott, a amelyen állást foglaltak a katonai javaslatok ellen és az obstrukció mellett. A gyűlésre a Justh-párt és a Kossuth-párt, valamint a pártokivüli függetlenségek részéről több képviselő jelent meg.

A nagytapolcsányi bankbukás.

NAGYTAPOLCSÁNY, nov. 6. A Nagytapolcsányi Takarékpénztárnak ismét két áldozata van. Löw-Beer Bernát, a bank egyik igazgatója és Lichter Samu nyitrai földbirtokos, akik Amerikába menekültek. A mai rendkívüli igazgatósági ülésen óriási botrányok játszódtak le, nmelyen az igazgatósági tagok titleg bántalmazták egymást. Az ülést a rendőrség kénytelen volt feloszlítani.

A magyar labdarúgók győzelme.

BUDAPEST, nov. 6. Közel negyvenezer főre rugó közönség jelenlétében folyt le tegnap délután a XVIII. osztrák-magyar footballmérkőzés Budapesten az álló-uti pályán. Ausztria és Magyarországnak legjobb válogatott csapatainak mind végig izgalmas mérkőzésből a magyar csapat került ki győztesként, 2:0 arányban verve az osztrák csapatot. A közönség óriási óvációban részestette a remekül játszó győztes magyar csapatot.

Az osztrák kabinet

bemutatkozása.

BÉCS, nov. 6. A Reichsrath mai ülésén zsufolt padok és zsufolt karzatok mellett mutatkozott be az új osztrák kabinet. Stürgkh gróf miniszterelnök beszédét szocialisták sűrű és zajos közbeszólások zavarták. A beszéd érdekes kijelentéseket tartalmazott a parlamenti béke helyreállítására vonatkozólag. Feltűnt, hogy Stürgkh gróf véderőreformra vonatkozólag semmiféle kijelentést nem tett.

Nagy robbanás Zágrábban.

ZÁGRÁB, nov. 6. Az itteni villamostelepen ma reggel gázrobbanás történt, melynek többen életüket vesztették, sokan pedig súlyosan megsebesültek.

Magyar-horvát footballmatch.

ZÁGRÁB, nov. 6. A Budapesti Sport Club csapata és a zágrábi főiskolai footballisták közt tegnap labdarúgó-mérkőzés volt, melyen a nagyszámu közönség zajos tetszésel kísérte a magyarok fair játékát. A magyarok 6:2 arányban győztek.

Életunt százados.

BÉCS, nov. 6. A bécs-krakkói gyorsvonat egyik fülkéjében több katonatiszt vezült. Egyikük, Tuch Károly százados utközbet soká nem jelentkezett társainál, mire keresésére indultak, Tuchot az egyik üres fülkében meg vértől borítva találták. A százados karját hasába szurta és súlyosan megsebesült.

Az olasz-török háború.

Tripolisz annektálása.

ROMA, nov. 6. Viktor Emánuel király tegnap aláírta azt a dekrétumot, melylyel Tripoliszt és Cyrenaikát az olasz birodalom teljes uralma alá helyezi.

Az olasz külügy-

miniszter nyilatkozata

ROMA, nov. 6. San Giuliano márkai olasz külügyminiszter táviratot intézett a hatalmakhoz, melyben Tripolisz és Kyrenaika megszállására hivatkozva kijelenti, hogy a hatalmak okkupáló hadsereg állandó sikereinek és még odaszállítandó haderőnek többé Törökország ne állhat ellen, miáltal más megoldási mód nincs hátra, minthogy Törökország mondjon le a további ellenállásról. Olaszország a békét őszintén óhajtja, de Tripoliszt és Európát, mint a civilizáció fontos érdekét okkupálnia kell.

Ujabb török győzelem.

KONSTANTINAPOLY, nov. 6. Bengáli környékén ismét csata volt, melyben az olaszok nagy vereséget szenvedtek. Az olaszok az arabok két oldalról támadták meg s minthogy a vihar következtében az olasz hadihajók kénytelenek voltak a parttól messze eltávozni a török ágyugolyók nagy pusztítást vittek véghez az olasz csapatok soraiban. Sugoniban az olaszok partraszállása szintén meghiusult.

Montenegróból kiutasított olaszok.

RÓMA nov. 6. A „Corriere d'Italia” montenegrói S. Giorgióból arról értesül, hogy a török hatóságok az osztrák-magyar konzulátus útján, Borniolinak, a skót-tari olasz posta igazgatójának és Marinko skutarii olasz kereskedőnek a kiutasítási rendeletet kézbesítették. Az albán lakosság általában csendesen viselkedik.

Minden a kihordás vagy szélküldés körül felmerülő panaszt telefon vagy levelezőlap útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

Az olasz gyarmatkereskedelelem fejlesztése.

VELENCE, nov. 6. A helybeli kereskedelmi muzeum országos mozgalmat indított meg a velencei gyarmatkereskedelemlnek Tripolisban leendő fejlesztésének tanulmányozása céljából. Legközelebb nagy gyűlést tartanak, amelyben a konstantinápolyi olasz követséghez kirendelt konzuli ügynök is részt fog venni.

Magyar aviatikus sikere.

SZENTES, nov. 6. Tegnap délután huszezer ember jelenlétében gyönyörű repülést produkált Kvasz András magyar aviatikus, aki ki nyolc izben szállt fel gépével. Kvasz Andrást a szentesiek nagy ovációban részeltették.

Bomba a cár iróasztalában.

BÉCS, nov. 6. Szentpétervárról táviratozák, hogy a cár iróasztalában a minap bombát fedeztek fel. A titkosrendőrök főnöke a cár dolgozó szobájának szőnyege alatt villamos vezetékre talált, amely a bomba felrobbantásához szolgált volna s ennek nyomán találták meg a bombát. A palotaszemélyzet nagy részét letartóztatták.

Véres kardpárbaj.

MÁRAMAROSSZIGET, nov. 6. Keller Andor pénzügyi ellenőr és Szentkirályi Árpád számtiszt ma véres kardpárbajt vívtak a honvédlaktanyában nehéz, lovassági kardokkal. Az első összacsapásnál Keller a fején, orrán és száján életveszélyes sérülést szenvedett úgy, hogy azonnal meg kellett operálni. A párbaj oka hivatalban történt összeszólalkozás.

A Tengerpart minden jogos panaszt közöl és minden közérdekű felszólalásnak helyt ad. !!!

Iparvállalat keres **automobil-vezetőt (soffört)**. Pályázók, kik lehetőleg magyarul és horvátul beszélnek, írásbeli ajánlataikat intézzék „G. D. 100” jelige alatt e lap kiadóhivatalába.

Egy teljes hálószoba butor

berendezés azonnal eladó. Cim Róth Sándor Via Giuseppe Giusti 2. sz. földszint.

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák” szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

Bonavia szálló

Via Edm. Amicis. 4.

Mindkét szállóban kitűnő konyha és árnyas kertek. Fajborok és valódi

Pilzeni ösforrás sör.

Tulajdonos
Ederer-Burger Gyula.

Az Orient kávéházban

(Piazza del Commercio) naponta

bécsi női zenekar

Kezdeté este 7 órakor.

:: Szabad bemenet. ::

Lakás berendezések

Weiss M.

czég

:: nagy raktárából ::

FIUME, CORSO II SZ.

Axminster szőnyegek 135/200 méretekben darabja Kor. 19.50
" " 200/300 méretekben darabja Kor. 42.—
" " 250/350 méretekben darabja Kor. 68.—
Tapestri gyapjú szőnyegek 200/300 nagyságban . . . darabja Kor. 33.—

Nagy raktár „ARGAMAN” szőnyegekben.

- Kapható minden nagyságban. -

Juta futószőnyeg méterenkint Kor. —.50
Zsineg " legujabb " 1.20
minták méterenkint " 2.70
Tapestri ágyló gyapjuból darabja " 9.—
Garnitúra: (2 ágyló, 1 asztalterítő) " 6.60
Cspike függönyök fehér és crém " párja " 6.—
Szövet függönyök divat minták " párja " 11.50
Vászon függönyök moshatók és szintartók a legujabb minták " párja " 7.50
Bonne Femme, himzett drbja " 11.—
Plüsch asztalterítők darabja " 11.—

Rendkívül nagy választék min-
::: dennemü szőnyegekben. :::

VALÓDI „LINOLEUM”

25%

árengedménnyel kapható nagy raktárban úgy méterenkint, mint mindenféle célu feldolgozásban.

☛ Szabott árak! ☛

Tisztelettel

WEISS M.

FIUME, Corso 11.

VIII. évfolyam.

„A Tengerpart”

Fiuménak legelőnkebben szerkesztett és legjobban informált napilapja jelenleg

VIII. évfolyamában

jelenik meg.

Mint Fiuménak és a környékbeli fürdőhelyeknek legnépszerűbb, legelterjedtebb és legrégebbi magyar napilapja

„A TENGERPART”

a kereskedelmi és üzleti világ legalkalmasabb hirdetési orgánuma.

Hirdetési árai a lap nagy példányszámahoz viszonyítva igen mérsékeltek.

Előfizetési árai:

Egy évre --- K. 24.—
fél évre --- " 12.—
negyedévre --- " 6.—
egy óra --- " 2.—

Tisztviselők fél áron kapják „A TENGERPART”-ot, ugyanígy az utóbbiaknak

„A TENGERPART” házhoz szállítva csak 4 fillérbe kerül naponta.

Előfizetéseket posta és telefon útján is felvesz
«A TENGERPART» kiadóhivatala Fiume
Grad. del Sasso Bianco 3. szám 1. emelet
[a Hungaria szálló mögött.]

Telefon 229. sz. Postafiók 105. sz.

Mutatványszámokat egy hétfőig ingyen küldünk.

VIII. évfolyam.

Értesítés.

Van szerencsém a t. közönség b. tudomására adni, hogy a Via delle Pile 2. számú házban a Grand kávéház mögött a

Dreher éttermet

Étvettem. Elsőrangú konyha, kitűnő magyar és dalmát borok. Dreher-féle világos és barna sör. Jutányos árak, figyelmes és pontos kiszolgálás. Éjjel 2 óráig nyitva. Havi előfizetések 48 és 56 K. Minden pénteken halvacSORA. Konyháért a budapesti 1896-iki milleniumi kiállításon dicséző oklevéllel kitüntetve.

Tisztelettel

STÖHR KÁROLY

vendéglős.

Nem kell többé szabónál mértéket venni. **A legszebb kész férfiruhák** kaphatók legolcsóbban csakis az „Angol király“-hoz címzett ruhaüzletben:

Fiume, Via del Lido 6. és

Via del Molo 2. szám alatt.

Dus választék valódi angol szövetekből készült ruhákban.

:: Mérték szerinti ::

megrendelések felvételnek.

A leggazdaságosabb és állandó meleget tartó kályha (Dauerbrandofen) a Meteor kályha

köszén- és kokszfűtésre berendezve.

Egyedüli lerakat:

WURZER JÁNOS, FIUME, Gradinata del Sasso Bianco 3.

Kívánatra képes árjegyzék küldetik.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÖGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépitőszerek stb. stb.

„DE LA VILLE“

SZÁLLODA ÉS KÁVÉHÁZ

FIUME, DEÁK-KORZÓ. TELEFON 521.

A legkényesebb ízlet szerint atalakitott kávéház a magyarság legkedveltebb találkozó helye. Kitűnő italok, jó magyar borok. Estéknként KOVÁCS JÓZSEF jóhírnevű kaposvár cigányzenekara és RÁCZ KÁROLY budapesti kishögösszólista hangversenyeznek.

TULAJDONOS:
BUDAI KÁROLY

Első Fiumei Tisztító-vállalat.

Rainer Albert, Fiume, Via dell' Ospedale 1.

Szobák, valamint egész lakások tisztítása, szőnyegtisztítások, parkett-kefélek, valamint kőpadlóknak stanboellel való beeresztése. Szőnyegek porolásra átvételnek. Poloskák irtása szagmentes és a butoratra ártalmatlan gőz útján. — Pontos kiszolgálás. — Olcsó árak.

Kávéház megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a Via del Pomerio 26. sz. alatt (a volt Balaton helyiségében) „Riviera kávéházamat“ megnyitottam. Mindenféle szórakoztató eszközök, bel- és külföldi lapok és első minőségű kávéházi italok állnak a n. é. közönség rendelkezésére.

Minél számosabb látogatást kér

Konrád Ferencz

a „Mercur“ kávéház volt tulajdonosa.

Uj női szabóterem!

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy a via del Fosso 9. sz. II. emeleten **uj női szabóterem** nyitottunk. Hosszu szakmabeli gyakorlatunk biztosítja a rendelések pontos és tökéletes kivitelét. Modern szabások. A t. közönség jóindulatu pártfogását kéri

Gescheit Róza és Tsa.

Mosó és tisztító intézet

Via M. Buonarroti 10.

Minden e szakba vágó munkát leszállított áron a legpontosabban végez.

A mosás és vasalás csak kézi erővel történik, tehát nincs ruharongálódás.

Szíveskedjék állításaimról meggyőződni. A ruhákért házhoz küldök!

Telefon 11-41.

Sámson Antal.

Tanuló leányok felvételnek.

Varieté-Hôtel Susák.

Estéknként elsőrendű varieté-előadások.

Kezdeté 9^{1/2} órakor.

Beléptidij 1 korona.

Austro-Americana TRIEST.

Rendszeres szolgálat Triest és Olaszország, Görögország, Spanyolország Észak-, Közép- és Dél-Amerika között.

Közei indulások Triestből:

Newyorkba a „Martha Washington“ (szem. száll.) gőzzel	nov. 18.
„ és Philadelphiába a „Giulia“	„ 11.
„ a „Teresa“	„ 25.
Philadelphiába az „Alberta“	dec. 2.
Montevideo és Buenos-Ayresbe a „Virginia“	„ 12.
Almeria, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos, Montevideo	nov. 12.
Buenos-Ayresbe a „Sofia Hohenberg“ (szem. száll.) gőzzel	nov. 23.
az „Atlanta“	dec. 7.

A személyforgalom részére uj és gyors, kétszavaru Marconidróttalan táviróval felszerelt hajók állanak rendelkezésre.

Teherforgalom.

Triest, New-York, Philadelphia—New-Orleáns	3 indulás havonta
Savanna—Triest	2
Pensacola—Triest	1
New-Orleáns—Triest	1
Gaiveston—Triest	1

Körutazások a Földközi-tengeren a nagy Oceánjáró hajókkal.

Tudakozódni lehet az igazgatóságnál, Triest, Via Molin Piccolo (Táviratcim: Cosulich, Trieste) Schenker és Tsa főügyrnökségnél B. I., Neuthorgasse 17., az utas-irodánál Bécs, II., Kaise Josef-strasse 3. és a társaság más ügynökségeinél.

Lederer penzio Abbazia. Habsburg villa és Park szálló

120 szoba. Lift. Fürdők a házban. Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak kedvezmény.

ZARA De la Ville szálló

Teljesen uj modern kényelemmel berendezett szálló villanyvilágítással, fürdővel stb. Kereskedelmi utazók-
nak árendemény.

Elsőrendű vendéglő kitűnő konyhával.

BUZIÁSI PHÖNIX VIZ

BAKTERIUM-MENTE természetes ásványviz

ÜDIT-GYÓGYIT. ÜDIT-GYÓGYIT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült állapotjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál tűnő hatásának bizonyult.

ORVOSILAG AJÁNLVÁ.

Főlerakat: Stalcer Antal, Fiume Tartini 4. Kapható Jechel F. cégnél Telefon 3-44.

Nyomatott a „Mercur“ nyomdában Fiume